A BIZOTTSÁG (EU) 2025/7 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2025. január 7.)

a Cserenkov Távcsőhálózat Obszervatóriumhoz kapcsolódó európai kutatási infrastruktúra-konzorcium (CTAO ERIC) létrehozásáról

(az értesítés a C(2025) 9. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol, a cseh, a francia, a lengyel, a német, az olasz, a spanyol és a szlovén nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorcium (ERIC) közösségi jogi keretéről szóló, 2009. június 25-i 723/2009/EK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (1) bekezdése a) pontjára,

mivel:

(1) Ausztria, Csehország, Franciaország, Lengyelország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Szlovénia és a Déli Félteke Csillagászati Megfigyelésére Létrehozott Európai Szervezet a 723/2009/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésének megfelelően kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a Cserenkov Távcsőhálózat Obszervatórium (CTAO) létrehozása iránt (a továbbiakban: kérelem). Svájc úgy nyilatkozott, hogy kezdetben csak megfigyelőként vesz részt a CTAO ERIC munkájában.

(2) A kérelmezők megállapodtak abban, hogy a CTAO ERIC fogadó tagállama Olaszország lesz.

(3) Az EGT Vegyes Bizottság 72/2015 határozata ([2]) belefoglalta az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásba a 723/2009/EK rendeletet.

(4) A Bizottság a 723/2009/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében elbírálta a kérelmet, és megállapította, hogy az megfelel a rendelet követelményeinek. Az értékelés során a Bizottság kikérte a gamma-csillagászat, az asztrofizika, a részecskefizika, a plazmafizika és az alapvető fizika hatásaival foglalkozó független szakértők véleményét.

(5) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 723/2009/EK rendelet 20. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Létrejön a Cserenkov Távcsőhálózat Obszervatóriumhoz kapcsolódó európai kutatási infrastruktúra-konzorcium (a továbbiakban: CTAO ERIC).

(2) A CTAO ERIC alapszabályának a 723/2009/EK rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében említett alapvető elemeit a melléklet tartalmazza.

([1]) HL L 206., 2009.8.8., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/723/oj.
([2]) Az EGT Vegyes Bizottság 72/2015 határozata (2015. március 20.) az EGT-megállapodás egyes, a négy alapszabadságon kívül eső területeken folytatott együttműködésről szóló 31. jegyzőkönyvének módosításáról [2016/755] (HL L 129., 2016.5.19., 85. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/755/oj).

2. cikk

Ennek a határozatnak a Cseh Köztársaság, a Francia Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Olasz Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Svájci Államszövetség, a Szlovén Köztársaság és a Déli Félteke Csillagászati Megfigyelésére Létrehozott Európai Szervezet a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 7-én.

a Bizottság részéről
Ekaterina ZAHARIEVA
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A CTAO ERIC ALAPSZABÁLYÁNAK ALAPVETŐ ELEMEI

1. **Név és székhely**

(a CTAO ERIC alapszabályának 1. cikke)

1. „Cserenkov Távcsőhálózat Obszervatórium (CTAO)” elnevezéssel európai kutatási infrastruktúra jön létre.

2. A CTAO a 723/2009/EK rendelet rendelkezése alapján bejegyzett európai kutatási infrastruktúra-konzorciumként (ERIC) működik, és elnevezése: a Cserenkov Távcsőhálózat Obszervatóriumhoz kapcsolódó európai kutatási infrastruktúra-konzorcium (a továbbiakban: CTAO ERIC).

3. A CTAO ERIC alapszabály szerinti székhelye Bologna (Olaszország).

2. **Feladatok és tevékenységek**

(a CTAO ERIC alapszabályának 2. cikke)

1. A CTAO ERIC feladata egy földfelszíni gamma-obszervatórium létrehozása „A CTA Obszervatórium tudományos és műszaki leírása” (Alpha-konfiguráció) című dokumentumban leírtak szerint, valamint e létesítmény további üzemeltetése, korszerűsítése és leszerelése. Az építési költségeket a CTAO kiadási könyve rögzíti.

2. A CTAO ERIC többek között a következő tevékenységeket végzi:

   a) hozzájárul a legfelsőbb szintű kutatáshoz, technológiai fejlesztéshez, újításhoz és társadalmi kihíváshoz, így képviselve hozzáadott értéket az európai kutatási térség (EKT) számára és azon túl is;

   b) biztosítja a CTAO-nak és műszerparkjának teljes tudományos kihasználtságát;

   c) hatékony hozzáférhetőséget biztosít a felhasználóknak a 3. cikkben meghatározott hozzáférési politikának megfelelően;

   d) hozzájárul a tudományos eredmények terjesztéséhez;

   e) az erőforrások és a know-how optimális kihasználására törekszik; valamint

   f) az a)–e) pontok kapcsán szükséges bármilyen egyéb intézkedést végrehajt.

3. A CTAO ERIC fő feladatát profitszerzési cél nélkül látja el. Mindazonáltal, korlátozottan végezhet gazdasági tevékenységeket, amennyiben ezek szorosan kapcsolódnak az elsődleges feladatához, és nem veszélyeztetik annak ellátását. A CTAO ERIC a gazdasági tevékenységének költségeiről és bevételeiről külön vezet könyvelést; e tevékenysége kapcsán piaci árakat, vagy ha ezek nem határozhatók meg, a teljes költség észszerű árréssel megnövelt értékével megegyező árakat számít fel.

3. **A Cserenkov Távcsőhálózat Obszervatórium felhasználóira vonatkozó hozzáférési politika**

(a CTAO ERIC alapszabályának 3. cikke)

1. A CTAO ERIC a tudományos érdemek, a műszaki megvalósíthatóság és/vagy a CTAO ERIC célja szempontjából releváns egyéb kritériumok alapján tényleges hozzáférést biztosít az európai és a nemzetközi kutatók (felhasználók) számára. A tanács által meghatározott egyedi hozzáférési feltételek mellett korlátozott megfigyelési idő áll rendelkezésre a tagokhoz, stratégiai partnerekhez, harmadik felekhez vagy megfigyelőkhöz nem tartozó kutatók (a továbbiakban: egyéb felhasználók) számára a tudományos szempontból érdemleges javaslataik tekintetében.

2. A CTAO-hoz való hozzáférés a CTAO megfigyelési időhöz való hozzáférés vagy archív CTAO-adattermékekhez való hozzáférés formájában történhet (33. cikk). A hozzáférés részleteit a tanács által elfogadott hozzáférési politika határozza meg (a 25. cikk (13) bekezdésének j) pontja), amely meghatározza a különböző típusú javaslatokat, és megfelelő szintű lehetőséget biztosít a megörökölt nagy programok (kulcsfontosságú tudományos projektek) számára.

3. A főigazgató felelős az időbeosztásért, és e célból egy szakértői értékelési folyamatot szervez meg és bonyolít le, amelynek során értékelik a tudományos kiválóságot és a pályázatok megvalósíthatóságát. Az eljárásokat és értékelési kritériumokat nyilvánosan elérhetővé kell tenni a CTAO ERIC honlapján. A főigazgató évente jelentést tesz a tanácsnak az időbeosztásról.

4. A felhasználói idő azt a megfigyelési időt jelöli, amely a CTAO ERIC szerződéses kötelezettségeiből eredő garantált időmegfigyelések figyelembevétele után rendelkezésre áll. A felhasználói idő a standard pályázatok számára nyitva álló idő és a kulcsfontosságú tudományos projektek ideje (megörökölt nagy programok esetében), a Nemzetközi Közösség egyéb felhasználók számára biztosított megfigyelési ideje és a főigazgató mérlegelési ideje között oszlik meg. A fogalommeghatározások megtalálhatók a CTA Obszervatórium tudományos és műszaki leírásában.

5. A hozzáférési politikában és a vonatkozó partnerségi megállapodásokban meghatározottak szerint az egyéb felhasználók hozzájárulnak a CTAO használatához kapcsolódó működési költségekhez.

6. Az alapszabály 3. cikkének (5) bekezdésében foglalt rendelkezés nem alkalmazandó a CTAO ERIC által külön megállapodások (pl. üzemeltetési megállapodások) útján biztosított időkiosztásra.

4. **Tudományos értékelés**

(a CTAO ERIC alapszabályának 4. cikke)

A CTAO ERIC tudományos és műszaki tevékenységeit a tudományos és műszaki tanácsadó bizottság évente értékeli (28. cikk). A részleteket a tanács által elfogadott tudományos értékelési politika határozza meg (a 25. cikk (13) bekezdésének k) pontja).

5. **A kutatási eredmények terjesztése**

(a CTAO ERIC alapszabályának 5. cikke)

1. A CTAO ERIC elősegíti a kutatást, és főszabályként ösztönzi a kutatási adatokhoz való nyílt hozzáférést. Ezen elv alkalmazása mellett a CTAO ERIC támogatja a kiváló minőségű kutatást, valamint – képzési tevékenység útján – előmozdítja a „bevált gyakorlati megoldások” alkalmazását.

2. A CTAO ERIC felkéri a felhasználókat, hogy kutatási eredményeiket tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé és eredményeiket lekérhetővé a CTAO ERIC-en keresztül.

3. A CTAO ERIC elfogadja a saját terjesztési politikáját (a 25. cikk (13) bekezdésének l) pontja). A terjesztési politika keretében meg kell határozni a célcsoportokat, és a CTAO ERIC-nek a célcsoportok elérésére több csatorna – például internetes portálok, hírlevelek, műhelytalálkozók, konferenciákon való megjelenés, folyóiratokban, magazinokban és napilapokban közzétett cikkek – útján is törekednie kell.

6. **Szellemitulajdon-jogok**

(a CTAO ERIC alapszabályának 6. cikke)

1. A „szellemi tulajdon” fogalma a Szellemi Tulajdon Világszervezetének létrehozásáról szóló, 1967. július 14-én aláírt egyezmény 2. cikke szerint értendő.

2. A CTAO ERIC elfogadja a saját szellemitulajdon-jogi politikáját (a 25. cikk (13) bekezdésének m) pontja).

3. A CTAO ERIC az ezen alapszabály szerinti tevékenységeiből származó valamennyi szellemi tulajdon birtokosa, beleértve, de nem kizárólagosan a CTAO ERIC alkalmazásában álló személyzet által létrehozott szellemi tulajdont is, kivéve, ahol külön szerződéses megállapodások vagy ahol kötelező érvényű jogszabály vagy ezen alapszabály másként rendelkezik.

4. A tagok vagy az őket képviselő jogalanyok mögöttes szellemi tulajdona a tagok vagy az őket képviselő jogalanyok tulajdonában marad. Az ilyen szellemi tulajdon szükség esetén és egyedi megállapodások útján licenciába adható a CTAO ERIC számára.

7. **Foglalkoztatás**

(a CTAO ERIC alapszabályának 7. cikke)

1. A CTAO ERIC az esélyegyenlőség elve alapján foglalkoztatja munkatársait. A munkaszerződéseket annak az országnak vagy területnek a joga szabályozza, ahol az adott munkavállalót foglalkoztatják.

2. Figyelemmel a nemzeti jogszabályokban foglalt követelményekre, saját joghatóságán belül minden tag törekszik arra, hogy elősegítse a CTAO ERIC feladataiban részt vevő tagok, megfigyelők és stratégiai partnerek állampolgárainak, valamint az ilyen állampolgárok családtagjainak mozgását és letelepedését.

3. A CTAO ERIC személyzeti kiválasztási eljárásai megfelelnek az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és az esélyegyenlőség elvének. A munkaerő-felvétel és a foglalkoztatás is megkülönböztetésmentes módon történik.

4. A CTAO ERIC ösztönzi az intézményesített munkavállalói képviselet kialakítását.

8. **Beszerzés**

(a CTAO ERIC alapszabályának 8. cikke)

1. A CTAO ERIC a beszerzési pályázatokra jelentkezőket és az ajánlattevőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesíti, függetlenül attól hogy székhelyük az Unióban található-e. A beszerzési eljárásokra és kritériumokra vonatkozó részletes szabályokat a tanács által elfogadott beszerzéspolitika tartalmazza (az alapszabály 25. cikke (12) bekezdésének i) pontja). E beszerzéspolitikának tiszteletben kell tartania az átláthatóság, a verseny, az arányosság, a kölcsönös elismerés, az egyenlő bánásmód, a megkülönböztetésmentesség és a fenntarthatóság alapelvét.

2. A tagok, a megfigyelők, a stratégiai partnerek és a harmadik felek a CTAO ERIC tevékenységeivel kapcsolatos beszerzéseket oly módon hajtják végre, hogy kellő figyelmet fordítanak a CTAO ERIC igényeire, a technikai követelményekre és a megfelelő szervek által kiadott specifikációkra.

3. A beszerzéspolitika előírja, hogy rendelkezései nem alkalmazandók a CTAO ERIC által az alapszabály 21. cikkének (4) bekezdése értelmében a CTAO ERIC-en keresztül folyósított pénzeszközök felhasználásával végzett beszerzésekre. Ezekben az esetekben a beszerzéspolitika helyett a CTAO ERIC-nek nyújtott természetbeni hozzájárulások alapelveit és a természetbeni hozzájárulások keretrendszerét (B. melléklet) kell alkalmazni.

9. **Időtartam**

(a CTAO ERIC alapszabályának 9. cikke)

A CTAO ERIC határozatlan időtartamra jön létre.

10. **Megszűnés**

(a CTAO ERIC alapszabályának 10. cikke)

1. A CTAO ERIC megszüntetéséről a tanács határoz az alapszabály 25. cikke (13) bekezdésének h) pontjával összhangban.

2. A CTAO ERIC indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb a megszüntető határozat elfogadását követő 10 napon belül értesíti a Bizottságot a határozatról.

3. A CTAO ERIC indokolatlan késedelem nélkül, és mindenképpen a felszámolási eljárás végét követő 10 napon belül értesíti a Bizottságot.

4. A CTAO ERIC azon a napon szűnik meg, amikor a Bizottság a megfelelő hirdetményt közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

11. **A CTAO ERIC megszűnése vagy adókedvezményeinek megszüntetése**

(a CTAO ERIC alapszabályának 11. cikke)

1. A CTAO ERIC megszűnése vagy adókedvezményeinek megszüntetése esetén a tagok nem kaphatnak többet a befizetett pénzbeli hozzájárulásaiknál és a természetbeni hozzájárulásaik tényleges értékénél.

2. A CTAO ERIC megszűnése vagy adókedvezményeinek megszüntetése esetén a CTAO ERIC befizetett pénzbeli hozzájárulásokat meghaladó eszközeit és a természetbeni hozzájárulások tényleges értékét át kell ruházni egy másik közjogi szervezetre vagy más, adókedvezményeket élvező vállalatra, illetve a CTAO ERIC céljaihoz hasonló célokat követő, a tudomány és a kutatás előmozdítására irányuló tevékenységet folytató más jogalanyra.

12. **Felelősségi rendszer és biztosítás**

(a CTAO ERIC alapszabályának 12. cikke)

1. A CTAO ERIC felelős a tartozásaiért.

2. A tagok nem viselnek együttes felelősséget a CTAO ERIC tartozásaiért. A tagoknak a CTAO ERIC tartozásaira vonatkozó pénzügyi kötelezettsége a tagok éves hozzájárulására korlátozódik.

3. A CTAO ERIC a CTAO kiépítésével és működtetésével összefüggő kockázatokra megfelelő biztosítást köt.